

end at opdrage aandssvage, mange af dem ere meget vanskelige at have med at gøre. Men medens vi paa de selvejende Institutioner til Opdragelse af aandssvage have hver enkelt for 600 Kr. højst, have vi ikke nær de døvstumme og blinde for den Pris. Vi have jo 3 Døvtummeinstitutter, et i Fredericia, et i Nyborg og et i Kjøbenhavn. I Kjøbenhavn have vi de vanskeligste, derfor er det ogsaa dyrere i Kjøbenhavn. I Fredericia koster hver enkelt døvtum os 730 Kr. aarlig, i Nyborg 881 Kr., i Kjøbenhavn 1,095 Kr. Det er Statsdriften. Dette er Tal, som ere temmelig tydelige. Den gennemsnitlige Udgift for hver Alumne paa disse Anstalter er 902 Kr. For de blinde have vi Blindeinstituttet her i Kjøbenhavn og Forskolen ude paa Refsnæs, og vi have 102 Elever eller Alumner, hvad man nu vil kalde dem. Den gennemsnitlige Udgift for hver af disse er 1,058 Kr. Det er Tallene! Naar vi sammenligne dem med, hvad det koster at have de aandssvage paa de selvejende Institutioner, have vi straks et tydeligt Billede af, hvad der i Virkeligheden er mest økonomisk forsvarligt. Jeg tror, det samme er Tilfældet med den Anstalt, her er Tale om. Jeg tror, at hvis alle disse Anstalter som Bøggildgaard — der er gaaet ret godt og maaske særlig godt, økonomisk set —, som Landerupgaard, som Holsteinsminde og hvad de nu hedde, bleve købt af Staten og overdragne Staten til Drift, vilde vi sikkert ikke faa Børnene bedre opdragne, men vi vilde faa dem meget, meget dyrere opdragne. Det er min Tro om den Ting. Derfor sværmer jeg ikke for at gaa til ren Statsdrift. Jeg mener, at det forstandigste, ogsaa økonomisk set, som man kan gøre ved denne Lejlighed, er at gaa til det, her foreslaas.

Dernæst vil jeg sige, at jeg er meget taknemmelig for, at samtlige Talere have sluttet sig til Tanken om at opretholde „Himmelbjerggaarden“, thi Hovedsagen ved det er jo, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) meget rigtigt bemærkede, at man faar opdraget disse Medmennesker, som trænge saa haardt til Opdragelse. Det ærede Medlem henstillede at give Fru Budde en Pension eller en aarlig Understøttelse. Ja, det er et Spørgsmaal, som er til Overvejelse hos mig, og som jeg gerne vil overveje sammen med Rigsdagen og faa et Resultat paa, men det kan ikke afgøres, før vi faa at vide, hvad vi skulle gøre her. Først maa vi have en Af-

gørelse af, hvorvidt Gaarden skal blive i Fru Buddes Besiddelse eller overgaa fra hendes til anden Besiddelse. Vi maa da se, hvorledes hun bliver skilt ved Gaarden. Saa kunne vi tage Spørgsmaalet om en aarlig Understøttelse op til Afgørelse. Jeg skal være meget villig til at stille Forslag i saa Henseende, thi jeg erkender, at Budde har haft saadanne Fortjenester af Opdragelsesvæsenet her i Landet, at der er god Grund til at give hans Enke en Understøttelse.

Med disse Bemærkninger skal jeg slutte, idet jeg paa ny takker for Lovforslagets Modtagelse, og særlig vil understrege en Ytring af det ærede Medlem for Aalborg Amts 1. Valgkreds (J. Jensen), som gik ud paa at fremhæve Ønskeligheden af en hurtig Fremme af Lovforslaget. Thi det er sikkert nok, at skal det lykkes at overtage Gaarden til 1. April, gaar det ikke an, at Lovforslaget ligger hen til Rigsdagssamlingens Slutning, eller til 1. April. Man maa have nogen Tid til at faa baade Papirene og Overtagelsen og alt, hvad dermed staar i Forbindelse, i Orden, saaledes ogsaa Valg af Forstander m. v. Det kan man ikke afgøre i Løbet af en eller to Dage.

Bjerre: Den Betragtning, som det ærede Medlem for Nørre Sundby (J. Jensen) gik ud fra, er absolut forkert, og jeg kan ikke gøre for, at det ærede Medlem har dette forkerte Udgangspunkt. Det er nemlig ikke saaledes, at man først søger at faa Børnene anbragte andre Steder og saa bagefter gaar til „Himmelbjerggaarden“. Nej, man vælger snarere „Himmelbjerggaarden“ først, og naar man saa ikke kan faa Børnene anbragt her, maa man gaa til andre Steder, og det er med Sorg, at mange private og Kommuner have gjort det. Det er der ingen Forandring sket i, og det bør der heller ikke ske nogen Forandring i. Fordi det kaldes en Opdragelsesanstalt, ere de Børn, som ere komne der og fremtidig ville komme der, ikke mere vanartede end de Børn, der komme til andre Plejeanstalter, og derfor er der ingen Grund til at tro, at det skulde være særlig uheldigt, at det laa paa den Plads. Det ærede Medlem er altsaa gaaet ud fra en forkert Forudsætning.

Naar jeg nævnte Fru Buddes Navn, er det ikke, fordi jeg tænkte paa Fremtiden, men i den Forbindelse, at vi ikke kunne forsvare at lade denne Sag staa hen og lade Enken sidde med denne Gaard,